

Sociologie jako součást filozofie

- > Do ½ 19. stol jako polit. Filozofie
- > **Aristotelés** – postavení mužů a žen ve společnosti
- > **Rousseau** – společenské konflikty, vztah člověka k přírodě
- > **Platón** – sofokracie (stát, ve kterém má každý člověk svoje místo: vládnou nejmoudřejší, druhá část jsou válečníci a třetí zemědělci a řemeslníci)
- > **Thomas Hobbes** – ideální: abs. Monarchie
- > **Rousseau** – vysvětlení nerovnosti

Sociologie jako samostatná věda

1. Počátky sociologie jako vědy

Auguste COMTE: použil slovo **sociologie**, která měla vědecky zkoumat, vysvětlovat a zpětně ovlivňovat lidské jednání; **sociální statika** = fungování společnosti v daném okamžiku; **sociální dynamika** = jak se společnost vyvíjí; pozitivistický vědecký přístup; definice **zákona tří stádií** (1. teologické, 2. metafyzické, 3. pozitivní)

2. Období velkých klasických teorií

Herbert SPENCER: chápal společnost jako vyvíjející se organismus (**evolucionismus**) -
- různé kultury se vyvíjí různým tempem;
typologie společností: vojenská (v dobách mezinárodní nejistoty), průmyslová (v dobách míru)

Sociologie jako součást filozofie

- > Do ½ 19. stol jako polit. Filozofie
- > **Aristotelés** – postavení mužů a žen ve společnosti
- > **Rousseau** – společenské konflikty, vztah člověka k přírodě
- > **Platón** – sofokracie (stát, ve kterém má každý člověk svoje místo: vládnou nejmoudřejší, druhá část jsou válečníci a třetí zemědělci a řemeslníci)
- > **Thomas Hobbes** – ideální: abs. Monarchie
- > **Rousseau** – vysvětlení nerovnosti

Sociologie jako samostatná věda

1. Počátky sociologie jako vědy

Auguste COMTE: použil slovo **sociologie**, která měla vědecky zkoumat, vysvětlovat a zpětně ovlivňovat lidské jednání; **sociální statika** = fungování společnosti v daném okamžiku; **sociální dynamika** = jak se společnost vyvíjí; pozitivistický vědecký přístup; definice **zákona tří stádií** (1. teologické, 2. metafyzické, 3. pozitivní)

2. Období velkých klasických teorií

Herbert SPENCER: chápal společnost jako vyvíjející se organismus (**evolucionismus**) -
- různé kultury se vyvíjí různým tempem;
typologie společností: vojenská (v dobách mezinárodní nejistoty), průmyslová (v dobách míru)

Sociologie jako součást filozofie

- > Do ½ 19. stol jako polit. Filozofie
- > **Aristotelés** – postavení mužů a žen ve společnosti
- > **Rousseau** – společenské konflikty, vztah člověka k přírodě
- > **Platón** – sofokracie (stát, ve kterém má každý člověk svoje místo: vládnou nejmoudřejší, druhá část jsou válečníci a třetí zemědělci a řemeslníci)
- > **Thomas Hobbes** – ideální: abs. Monarchie
- > **Rousseau** – vysvětlení nerovnosti

Sociologie jako samostatná věda

1. Počátky sociologie jako vědy

Auguste COMTE: použil slovo **sociologie**, která měla vědecky zkoumat, vysvětlovat a zpětně ovlivňovat lidské jednání; **sociální statika** = fungování společnosti v daném okamžiku; **sociální dynamika** = jak se společnost vyvíjí; pozitivistický vědecký přístup; definice **zákona tří stádií** (1. teologické, 2. metafyzické, 3. pozitivní)

2. Období velkých klasických teorií

Herbert SPENCER: chápal společnost jako vyvíjející se organismus (**evolucionismus**) -
- různé kultury se vyvíjí různým tempem;
typologie společností: vojenská (v dobách mezinárodní nejistoty), průmyslová (v dobách míru)

Karl MARX: sociální stratifikace

(soc. nerovnosti); **tržní konflikt**: vykořisťovatelé a vykořisťovaní;
Max WEBER: **sociolog náboženství**; analytik moderní společnosti -
- důležitý je technologický pokrok;
vznik a vývoj byrokracie – označení: **racionalizace**; sociolog politiky;
moc = schopnost prosadit se, **panství** = nevyvolané, přirozené; **druhy panství**: legální, tradiční, charismatické
Emil Durkheim: **sociální fakta** -
- objektivní zkoumání konkrétní charakteristiky učité společnosti;
analýza sebevražedného chování -
- produkt života; typy sebevražd: egoistická (smrt je gestem), altruistická (staří lidé se myslí, že jsou na obtíž), fatalická (únik z nesvobodné společnosti), **anomická** (lidé se cítí bezradní, jsou vykořisťováni, neví v co věřit); **dva typy lidské společnosti**: **mechanická solidarita** - neměnné rituály, mechanické respektování pravidel; **organická solidarita** (dělba práce) - typ společnosti funguje jako dokonalý organismus – jasně funkce (povolání, hodnost), všichni jsou na sobě závislí, individuální význam

Karl MARX: sociální stratifikace

(soc. nerovnosti); **tržní konflikt**: vykořisťovatelé a vykořisťovaní;
Max WEBER: **sociolog náboženství**; analytik moderní společnosti -
- důležitý je technologický pokrok;
vznik a vývoj byrokracie – označení: **racionalizace**; sociolog politiky;
moc = schopnost prosadit se, **panství** = nevyvolané, přirozené; **druhy panství**: legální, tradiční, charismatické
Emil Durkheim: **sociální fakta** -
- objektivní zkoumání konkrétní charakteristiky učité společnosti;
analýza sebevražedného chování -
- produkt života; typy sebevražd: egoistická (smrt je gestem), altruistická (staří lidé se myslí, že jsou na obtíž), fatalická (únik z nesvobodné společnosti), **anomická** (lidé se cítí bezradní, jsou vykořisťováni, neví v co věřit); **dva typy lidské společnosti**: **mechanická solidarita** - neměnné rituály, mechanické respektování pravidel; **organická solidarita** (dělba práce) - typ společnosti funguje jako dokonalý organismus – jasně funkce (povolání, hodnost), všichni jsou na sobě závislí, individuální význam

Karl MARX: sociální stratifikace

(soc. nerovnosti); **tržní konflikt**: vykořisťovatelé a vykořisťovaní;
Max WEBER: **sociolog náboženství**; analytik moderní společnosti -
- důležitý je technologický pokrok;
vznik a vývoj byrokracie – označení: **racionalizace**; sociolog politiky;
moc = schopnost prosadit se, **panství** = nevyvolané, přirozené; **druhy panství**: legální, tradiční, charismatické
Emil Durkheim: **sociální fakta** -
- objektivní zkoumání konkrétní charakteristiky učité společnosti;
analýza sebevražedného chování -
- produkt života; typy sebevražd: egoistická (smrt je gestem), altruistická (staří lidé se myslí, že jsou na obtíž), fatalická (únik z nesvobodné společnosti), **anomická** (lidé se cítí bezradní, jsou vykořisťováni, neví v co věřit); **dva typy lidské společnosti**: **mechanická solidarita** - neměnné rituály, mechanické respektování pravidel; **organická solidarita** (dělba práce) - typ společnosti funguje jako dokonalý organismus – jasně funkce (povolání, hodnost), všichni jsou na sobě závislí, individuální význam